

СЁННЯ У НУМАРЫ:

РАДЫЁГРАМА таварышоў **СТАЛІНА, МОЛАТАВА, ОРДЖАНІКІДЗЕ, ДЗІМІТРАВА** ЭКІПАЖУ САМАЛЁТА «АНТ-25». **БЕСПАСАДАЧНЫ ДАЛЁКІ ПЕРАЛЁТ БЛІСКУЧА ЗАВЕРШАН.** ПРЫВІТАННЕ БАЦЬКОЎ ЛЕТЧЫНА КІНІНАКІ таварышоў **СТАЛІНУ** Саматар ЦК КП(б)Б **ГІКАЛО** — НА 118 МІЛЬЁНАУ РУБЛЁУ ЗВЫШ ПЛАНА ДАСЦЬ ТАВАРАУ ШЫРОКАГА СПАЖЫВАННЯ ПРАМЫСЛОВАСЦІ БЕЛАРУСІ. **УСЕНАРОДНАЕ АБМЕРКАВАННЕ ПРАЕКТА КАНСТЫТУЦЫІ ССРП ПЕРАДАВЫ АРТЫКУЛ** — **НОВЫ ЗАКОН** — **У МАСЫ.**

М. ЯКАУЛЕУ — КАНСТЫТУЦЫЯ ФАШЫСЦКАЯ ІТАЛІІ **ІНЖЫНЕР НАЦНЬЕЛЬСОН** — КАНСЕРВАТАРЫ 3 ЦАГЕЛЬНЫХ ЗАВОДАУ. **ТРОЕ АДВАЖНЫХ:** **ВАЛЕРЫЙ ЧКАЛАУ, ГЕОРГІЙ БАЙДУКОУ, АЛЕКСАНДР БЕЛЯКОУ.** **С. СЕМАШКА** — ДЗЕНЬ У КАЛГАСЕ. **ЗА РУБЯЖОМ:** **ВАЕННА-ФАШЫСЦЫ МАЦЕЖ У ІСПАНІІ.**

РАДЫЁГРАМА

таварышоў **СТАЛІНА, МОЛАТАВА, ОРДЖАНІКІДЗЕ, ДЗІМІТРАВА** ЭКІПАЖУ САМАЛЁТА «АНТ-25»

21 ліпеня ў 19 гадзін 30 мінут экіпажу самалёта была паслана наступная радыёграма:

САМАЛЁТ «АНТ-25» — ЧКАЛАВУ, БАЙДУКОВУ, БЕЛЯКОВУ

Уся краіна сочыць за вярным палётам. Ваша перамога будзе перамогай Савецкай краіны. Жадаем вам поспеху. Моцна паіскаем вашы рукі.

Сталін, Молатаў, Орджанікідзе, Дзімітраў.

НА 118 МІЛЬЁНАУ РУБЛЁУ ЗВЫШ ПЛАНА ДАСЦЬ ТАВАРАУ ШЫРОКАГА СПАЖЫВАННЯ ПРАМЫСЛОВАСЦІ БЕЛАРУСІ

Бюро ЦК КП(б) Беларусі ўдзелам усіх наркаматаў і трэстаў абмеркавала магчымасці дадатковага выпуску прадметаў шырокага спажывання і іншых тавараў прамысловасці БССР у 1936 годзе. Пры першым падліку выяўлена магчымасць выпуску дадаткова прадукцыі на 118 мільёнаў руб., у тым ліку на прадпрыемствах Наркаммашпрама і промкааператыву не менш 70 мільёнаў руб. і на прадпрыемствах саюзнай прамысловасці, якія знаходзяцца на тэрыторыі БССР, не менш чым на 45 мільёнаў руб.

Бюро ЦК КП(б)Б вылучыла камісію ЦК для распрацоўкі ўсіх неабходных практычных мерапрыемстваў у метак выканання гэтага рашэння і выяўлення дадатковых магчымасцей вырабу тавараў шырокага спажывання ў існуючых і будучых прадпрыемствах. Мы не сумняваемся, што канчатковая сума магчымых і дадатковага вырабу прадпрыемстваў будзе значна большай.

Саматар ЦК КП(б)Б **ГІКАЛО** («ПРАВДА»)

НОВЫ ЗАКОН — У МАСЫ

Поспех зовай пазыкі, якая разамешчана за 10 дзён, сведчыць аб блізкай аднавіцы працоўных нашай краіны большэвіцкай партыі, савецкаму ўраду, вялікаму правадару народа таварышу **СТАЛІНУ**. Гэты бліскучы поспех паказвае, што працоўныя разумеець непаўторную сувязь далейшага ўмацавання фінансвай магчымасці савецкай краіны і далейшага наўхільнага ўздзеяння матэрыяльнага ўзроўню працоўных.

Рашэнне аб канверсіі раней выпушчаных пазык было таксама спатканым падтрыманнем і ўхваленнем найшчырднейшых мас працоўных. Велізарны дасягненні, якія мы маем у справе ўмацавання фінансвай магчымасці краіны, умацавання савецкага рубля, славянскі ўдзел мільянераў у фінансаванні сацыялістычнага будаўніцтва зоволь магчымасць змяніць існаваўшую да гэтага часу сістэму паратку выдачы ссуду апчымі касамі пад залог аблігацый дзяржаўных унутраных пазык.

Новы закон аб паратку выдачы ссуду пад залог аблігацый мае велізарнае значэнне і павінен быць дэманстрацыя кожнага працоўнага нашай краіны. На першым этапе развіцця дзяржаўнага крэдыта было неабходна арганізаваць грамадскі кантроль над прадзіямамі і залогам аблігацый. Зараз, калі аўтарытэт савецкіх пазык у велізарнай меры ўзрос, калі кожны працоўны ўпэўнен, што заўтрашні дзень нясе яму далейшы ўздым матэрыяльнага дабрабыту, калі кожны грамадзянін савецкай краіны лічыць сваім доўгам прыняць актыўны ўдзел у падпісе на пазыкі, — няма неабходнасці захаваць ранейшы звычай сабе паратку выдачы ссуду пад залог аблігацый. Да гэтага часу параткі і залог аблігацый унутраных пазык дапускаліся толькі з дазволу ў кожным асобным выпадку камісіі спецыяльнай дзяржаўнага крэдыта. З моманту завяршэння канверсіі, г. зн. з 1 сакавіка 1937 года, апчымны касмы будуць бесперапынна выдаваць ссуды пад залог аблігацый. Кожны працоўны зможа, калі гэта будзе для яго неабходным, у любы момант залічыць свае аблігацыйныя апчымны касмы. Натуральна, што ў гэтых умовах параткі аблігацый страціць усё значэнне.

роўную суму з правам уздзелу ў далейшых трыках. Натуральна, што для правядзення ў жыццё новага закона, які сустрэкаецца з абмеркаваннем працоўных нашай краіны, неабходна з поспехам завяршыць абмеркаванне, правядзенне канверсіі.

Трэба адзначыць, што падрыхтоўка да канверсіі ў нашай рэспубліцы праходзіць незвычайна хутка. Гэта тлумачыцца, у першую чаргу, слабай работай фінансавых органаў і апчымных кас. У многіх раёнах да гэтага часу распрацавана школьная тэорыя і практыка «счарговаці». Замест таго, каб адначасова праводзіць падпіску на новую пазыку і падрыхтоўку да канверсіі, людзі чакаюць поўнага завяршэння падпіскі на пазыку, пасля чаго збіраюцца ўзяцца за падрыхтоўку да канверсіі, за складанне спіскаў для абмену аблігацый. Няма неабходнасці даказаць усю выправданнасць і школьнасць палобнай практыкі, якая зрывае падрыхтоўку да канверсіі і не адказвае інтарэсам працоўных.

Асабліва распаўсюджана габельная тэорыя і практыка «счарговаці» ў **Бабруйскім, Барысаўскім і Добружскім** раёнах. **Бабруйскі** раён, які займае перадавое месца па ўборцы, загатоўках, школьнаму будаўніцтву і выкананню іншых важнейшых дзяржаўных заданняў, у падрыхтоўцы да канверсіі неадпачувальна адстаў.

Падрыхтоўка да канверсіі павінна быць рушана наперад ва ўсіх гарадах, раёнах, на прадпрыемствах, сельсаведах і калгасах з тым, каб гэтая работа была з поспехам завяршана ў бліжэйшыя дні. Раённыя партыйныя і савецкія арганізацыі павінны неадкладна паключыць з школьнай тэорыі і практыкай «счарговаці».

Мы маем усё ўмовы для таго, каб у бліжэйшы час скончыць важнейшую дзяржаўную работу па складанню спіскаў аблігацый для канверсіі па ўсёй рэспубліцы. Фінансавыя органы і апчымны касмы павінны прыняць да гэтай важнейшай работы ўсіх актывістаў і грамадскія арганізацыі. Новы закон аб паратку выдачы ссуду пад залог аблігацый неабходна шырока папулярызаваць сярод працоўных, каб яго добра ведаў кожны рабочы, служачы, калгаснік, кожны трымальнік савецкіх пазык. Новы закон з'яўляецца ярчайшым пацверджаннем велізарных клопатаў партыі і ўрада аб савецкім народзе і блізкай аднавіцы ўсёго савецкага народу славян народнаму ўраду, большэвіцкай партыі і любімому правадару — **СТАЛІНУ**.

Беспасадачны далёкі пералёт бліскуча завершан

Лётчыкі Чкалаў, Байдукоў, Белякоў з гонарам выканалі заданне

У палёце

На падставе атрыманых Галоўным кіраўніцтвам авіяцыйнай прамысловасці радыёграм ад экіпажа самалёта «АНТ-25» палёт праходзіць наступным чынам:

20 ліпеня ў 23 гадзіны 10 мінут самалёт, змяніўшы курс з паўночнага на ўсходні, накіраваўся ўжо ў 80 паралелі ў напрамку да мыса Чалюскага.

21 ліпеня ў 0,25 гадзін ад экіпажа атрымана першая радыёграма, якая паведамляе аб тым, што ўсё добра, самалёт ідзе на вышыні 3 тысячы метраў.

У 2 гадзіны 10 мінут, экіпаж паведаміў наступныя координаты: шырыня 80 град., даўжыня 79 град. Да гэтага часу самалёт палітоў да Індыі, які ахапіў у той час усёў раён на Новай Зямлі, так і часткі Таймырскага паўвострава. У вельмі цяжкіх метэаралагічных умовах экіпажу прыйшло перайсці на сляпы палёт. Яны паведамілі, што пачынаюць абходзіць пыхлон, відавочна, з поўначы і, прабіваючыся праз сусальныя лажыкі воблакаў, на працягу 5 гадзін ішлі сляпым палётам.

У 5 гадзін 20 мінут экіпаж зноў мяняе курс і бярэ напрамак на бухту Тікі, дзе сустракае моцныя лававыя ветры. 3—4-русую воблачнасць з абледзяненнем самалёта, у звязку з чым яму прыйшло патрапіць пмад часу і гаручага.

Пераможны гэты падвядзкі цяжкай участак, самалёт для Нордыка перасек узгор'яжжа і ўзду далейшы курс на бухту Тікі і далей праз Якуцію на Петрапаўлаўск-на-Камчатцы і ў 20 гадзін 10 мінут перасек раку Індыі.

Камандзір беспасадачнага далёкага пералёту на самалёце «АНТ-25» Валерый Паўлавіч ЧКАЛАУ, вядомы лётчык - выпрабавальнік. Чкалаў і яго адважны экіпаж — т. т. Георгій Байдукоў і Александр Белякоў сваім гераічным пералётам упісваюць незабыўныя старонкі ў спадчыну гісторыі савецкай авіяцыі.

9.374 кілометры за 56 гадзін 20 мінут

Экіпажу самалёта «АНТ-25» было дано заданне: праляцець без пасадкі па маршруту Масква—Баранцава мора — Зямля Франца—Іосіфа — мыс Чалюска на Петрапаўлаўска-на-Камчатцы. У далейшым, пры наяўнасці сярэальных умоў і навор'я, самалёту слязваць далей у напрамку Нікалаўска-на-Амуры — Чыта.

Экіпаж самалёта бліскуча справіўся з пастаўленым заданнем. Прабыўшы ў паветры 56 гадзін 20 мінут, самалёт накіраўся адлегласць у 9.374 кілометры, з іх 8.774 кілометры на задаману маршруту і 600 кілометраў на аход пыхлонаў у раёне Паўночнай Зямлі і Охотскага мора.

Пры палёце экіпажу самалёта прыйшло перамагчы выключна трымаці. У раёне Паўночнай Зямлі «АНТ-25» папаў у вялікі арктычны пыхлон з многаруснай воблачнасцю. На працягу 5 з лішнім гадзін экіпаж прабіваўся на вышыні больш 4 тыс. метраў сляпым палётам пры лобавым ветры, які часамі дасягаў да 70 кілометраў у гадзіну, пры абледзяненні самалёта.

У Охотскім моры на шляху з Петрапаўлаўска на Нікалаўска «АНТ-25» папаў у выключна моцны паўднёвы пыхлон, з густым туманам і вялікай воблачнасцю, што прывяло да значнага абледзянення самалёта.

Ік толькі Наркаммашпрама атрымаў паведамленне аб выключна цяжкіх метэаралагічных умовах палёту, народны камісар пажай прамысловасці т. Орджанікідзе, лічыць, што заданне ўжо выканана экіпажам, аддаў камандзіру «АНТ-25» т. Чкалаву па радыё загад спыніць далейшы палёт.

У 13 гадзін 45 мінут т. Чкалаў з выключнай мужнасцю і майстэрствам, у сувязным густым тумане зрабіў пасадку самалёта на аахад аз Нікалаўска-на-Амуры, на маленькім прыбярэжным астраўку Ул.

З 9.374 кілометраў пройзенага шляху самалёт «АНТ-25» праляцеў над Баранцавым морам, Паўночным Ледавітым акіянам, Охотскім морам каля 5.140 кілометраў.

Самаадчуванне тт. Чкалава, Байдукова і Белякова, не глядзячы на каласальную напружанасць сіла якой патрабаваў баспрымаць пералёт, добрае. Самалёт у паветры.

Галоўнае кіраўніцтва авіяцыйнай прамысловасці Наркаммашпрама.

ПРЫВІТАННЕ БАЦЬКОЎ ЛЕТЧЫКА КІНІНАКІ ТАВ. СТАЛІНУ

Толькі ўчора мы прачыталі ў газетах аб новым высотным палёце нашага сына Валадзіміра на транспартным самалёце «ЦКБ-26», прызначаным на міжнародным рэкордам, і ад усёй душы парадавалі новай пераможай сына.

Але яшчэ больш непералаваемую радасць прынесла нам, старыкам, вестка аб тым, што сам вялікі правадар нарадзіў — таварыш Сталін — павіншаваў Валадзіміра з яго новай перамогай. Цяжка, немагчыма перадаць словамі тую навуцкі радасці, гонарсці і хвалявання, якія ахапілі нас, калі мы даведаліся аб павіншаванні таварыша Сталіна. Толькі ў нашай краіне, толькі наш правадар, наш родны і блізкі Іосіф Вісарыявіч, могуць так высока падняць нават скромную заслугу, пераможай сына.

Нам, старыкам, прыходзіла радавацца і таварыша паловіна гэтага мн вырасцілі і выхавалі адна з тысячы смелых, басстрашных, беззаветна адданных радзіме авіятараў.

Горча паіскаем руку дарэгому Іосіфу Вісарыявічу і горча дзякуем яму за высокі гонар, аказаны Валадзіміру.

Бяцкі лётчыка Кінінакі — Канстанцін Паўлавіч і Наталія Пятроўна.

СОВЕЦКАЯ АВІАЦЫЙНАЯ ДЭЛЕГАЦЫЯ У ЧХАСЛАВАКІ

ПРАГА, 21 ліпеня. (БЕЛТА). Сёння для савецкай авіяцыйнай дэлегацыі камандаванне паветраных сіл чэхаславацкай арміі арганізавала на праксім ваенным аэрадроме паказ дасягненняў чэхаславацкай ваеннай авіяцыі. Прысутнічалі начальнік чэхаславацкай авіяцыі генерал Файфр, намеснік начальніка авіяцыі палкоўнік Віхерэ і штабналіка прадстаўнікі афіцэрскага складу авіяцыі. Тав. Аляксін павіншаваў лётчыка Новака і іншых з бліскучымі дасягненнямі ў галіне вышэйшага пілотажу. Затым быў праведзены агляд самалётаў лёгкага тыпу розных сістэм, сярод якіх дэнь самалётны, даўшыя сучасныя рэкорды.

НА МІЛЬЕНЫ РУБЛЁУ ДАДАТКОВАЙ ПРАДУКЦЫІ

Абмеркаваўшы пытанне, узнятае «Правдой» аб павелічэнні выпуску прадметаў шырокага спажывання, Беларускі дзяржаўны трэст скур-абутковай прамысловасці бярэ на сябе абавязанасць дадаткова выпусціць прадукцыі на 7 мільёнаў рублёў.

Кіраўнік Белскурабттрэста ПЕРКІН.

На швейнай фабрыцы імя Валадарскага (Малілеў) забяспечым выпуску дадатковай прадукцыі ў 1936 годзе на 1.300 тысяч рублёў.

Сістэма прамакааператывы БССР абавязалася выпусціць дадатковай прадукцыі на 25 мільёнаў рублёў.

Менскапрамсаюз абавязваецца даць прадукцыі звыш плана на 2,5 млн. руб., Меншвіпрамсаюз — на 3 млн. руб., Белметалпрамсаюз — на 1,5 млн. руб. і г. д.

З усіх ванпоў БССР адарцаў сістэма Белкааапрамсавета паступаюць паведамленні, якія сведчаць аб тым, што заклік «Правды» звайшоў сваім гарачы водух. Дзяржаўная і шклоўская харчовая апчымі ўзялі на сябе абавязанасць даць звыш плана прадукцыі: першая — на 300 тысяч руб., другая — на 400 тысяч руб. Швейная арцель «Пролетары» (Менск) абавязалася даць дадатковай прадукцыі шырскажыву на 800 тысяч руб. і асоўць новы від работы — ангалійскія рубашкі. Трымагалея арцель імя Крупскай дасць прадукцыі звыш плана на 600 тысяч руб. выключна за кошт павелічэння выпуску лядзічных каспмаў. На 500 тысяч рублёў павялісі свае планы выпуску прадукцыі арцель «Новы шлях» і «Каліпрамонт» (разам на 1 млн. руб.).

На борт самалёта пагружаны каштоўныя падарункі зноўшчыкам.

ВАЕННА-ФАШЫСЦКІ МЯЦЕЖ У ІСПАНІІ

РАБОЧЫЯ ДАЮЦЬ РАШУЧЫ АДПОР ФАШЫСТАМ. — ПАРЭЖННЕ МЯЦЕЖНІКАУ У РАДЗЕ ПУНКТАУ КРАІНЫ

ПАРЫЖ, 22 ліпеня. (БЕЛТА). Згодна апошніх вестак, у паўночнай зоне Іспаніі, як афіцыйна паведамляе іспанскае міністэрства ўнутраных спраў, у руках мяцежнікаў знаходзяцца толькі Сарагоса і Вальядалід. У Хіхоне мяцеж падаўлен.

Каталонскі ўрад прапанаваў мяцежнікам, захіпшым Сарагосу, неадкладна здаць ўрадывым войскам, папярэдзішы, што ў праціўным выпадку горад будзе бамбардзіраван.

Што датычыць паўднёвай зоны, у якую ўваходзіць і Іспанскае Марока, то, паводле слоў газеты «Кларьда», мяцежнікі слялі аброў ў Гранада.

У гадзіну ночы міністэрства ўнутраных спраў перадала паведамленне аб падаўленні мяджу ў Альмерыі (порт на міжземнаморскім узбяр'яжжы).

Урадывы самалёты бамбардзіравалі Алькасар і Талеа.

ПАРЫЖ, 22 ліпеня. (БЕЛТА). Агенцтва Гаваз паведамляе з Мадрыда: «У 9 гадзін раніцы па мадрыскаму часу іспанскае міністэрства ўнутраных спраў перадала па радыё паведамленне, у якім указвае, што мяцежнікі падтрымлі паўнапаражненне ва ўсёй Іспаніі і трымаюцца толькі ў Сарагосе, Вальядалідзе і Севільі.

ПАРЫЖ, 21 ліпеня. (БЕЛТА). Афіцеры, якія камандуюць ваеннымі караблямі, прыбыўшымі ў Танжэр

(крайсеры «Лібэртад», «Сервантэс» і інш.), прабалі далучыцца да фашысцкага мяджу. Аднак, неадкладна адмовіўся падначаліцца ім; мяцежныя афіцеры былі неадкладна арыштаваны.

На іспанскім броненосцы «Дон Хайме 1», афіцеры якога перайшлі было на бок фашысцкіх мяцежнікаў, таёсама паўстаў радавы склад, які рашыў падтрымаць урад. Маракі аабылі камандзіра карабля і выкінулі за борт некалькі афіцэраў.

Фашысцкі генерал Гарсія дэ ла Эранс, які прымаў удзел разам з генералам Санхурха ў спробе ваенна-манархічнага пучка 10 жніўня 1932 года, забіт пры асадзе лагера Карабачэль уральскімі войскамі.

Газета «Фігаро» у чарговай карэспандэнцыйнай расказвае аб «дынамітным боі», які гарнякі далі фашысцкім мяцежнікам каля Севільі. Гарнякі ўзарвалі ларогі, каб перашкодзіць мяцежнікам правяцца ў глыб краіны. Гарнякі атакавалі фашыстаў з воклічамі: «Няхай жыве саюз пролетарскіх братаў!» (славуты лозунг астурыйскіх гарнякоў у 1934 годзе).

4 урадывых ваенных карабляў бамбардзіравалі горад Сеуту (іспанскія Марока). Мясцежнікі ааказалі артылерыйскім агнём з берагу. Боі пачынаюцца толькі ў Сарагосе, Вальядалідзе і Севільі.

Мясцежнікі занялі Эйбар (на паўднёвым Іспаніі), дзе знаходзіцца буйны арсенал.

«ДЭТЭКТАРНЫ ПРЫЕМНІК ЛОВІЦЬ МЕНСК»

ВАРШАВА, 20 ліпеня. (ТАСС). Орган польскіх памешчыкаў газета «Час» публікуе характэрнае пісьмо свайго супрацоўніка з Палесся. Пісьмо аагалаўлена: «Дэтэктарны прыёмнік ловіць Менск». У гэтым пісьме супрацоўнік «Часа» з абуднёнай канстатэ факту выключнага інтарэсу беларускіх сялян у Польшчы да перадач савецкіх радыёстанцыяў.

«Польскае радыё», — указваецца ў пісьме, — у метак прапаганды прадставіла значныя пльготы жадючым набыць дэтэктарны прыёмнік. І вось, не глядзячы на вялікую беднасць беларускай вёскі, колькасць дэтэктарных прыёмнікаў на Палессі ў апошні час значна павялічылася.

Аўтар пісьма заявіў вывучэнне негатага з'явіцца і прыйшоў да наступнага вываду: «Дэтэктар на Палессі вельмі слаба ловіць Варшаву. Затым тут добра чуваць Менску, а пача лепш чымся менска радыестанцыя».

Закраняючы прычыны гэтай затычкі да перадач савецкіх радыёстанцыяў, супрацоўнік «Часа» ўказвае, што, у той час, як «Польскае радыё» стварае праграму традыцыйнымі канцэртамі палёзных плацін, савецкая радыестанцыя на польскай, беларускай, рускай і рускай мовах асвятляе пытанні грамадзянскіх свабод у ССР. Вось чаму сяляне купляюць дэтэктарны прыёмнік».

21 ліпеня лётчык-выпрабавальнік завода імя Менжынскага арданансое В. Кінінакі атрымаў ад таварыша СТАЛІНА пісьмо, у якім правадар працоўных усёго савецкага народа лічыць дасягненне міжнароднага рэкорду вышынні. НА ЗДЫМКАХ: тав. Кінінакі чытае пісьмо тав. СТАЛІНА. Фото КУДАЯРАВА (СФ).

ТАВ. МОЛАКАЎ ВЫЛЕЦЕЎ У КРУГАВЫ АРКТЫЧНЫ ПЕРАЛЁТ

КРАСНАЯРСК, 22 ліпеня (БЕЛТА). 22 ліпеня ў 10 гадзін раніцы Герой Савецкага Саюза тав. Молакаў на двухматорным гірсамалёце «СССР-12» стартваў з Краснаярска ў кругавы арктычны пералёт па маршруту: Краснаярск — Якуць — Охотск — Новаеа — Камменскае — мыс Олюторскі — Анадыр — бухта Прывадзіна — Удлен — востраў Врангеля — Краснаярск.

На барту самалёта начальнік пааіткіраўніцтва «Главецморпутт» тав. Бергавінаў і інш.

Асноўная задача пералёту — вывучэнне ледвага становішча ў Чукоцкім і Усходне-сібірскім морях ад мыса Дажыева да Новасібірскіх астравоў.

САКРАТАР ПАРТКОМА аб рабоце з кандыдатамі

У нашай першачынай партыйнай арганізацыі ёсць 11 кандыдатаў партыі. Амаць 50 проц. усёй арганізацыі — кандыдаты. Пры гэтым 8 чалавек былі пераведзены ў кандыдаты ў часе чысткі партыі ў 1933 годзе.

Зразумела, што такая вялікая колькасць кандыдатаў партыі ў пераважнай арганізацыі абавязвала партыйны камітэт завярнуць асабліва ўвагу на выхаванне і падрыхтоўку іх да пераходу ў члены ВКП(б). Аднак трэба прызнацца, што кандыдаты партыі аказаліся па-за ўвагай партыйнага камітэта. Яны былі прадстаўлены самі сабою. Партыйны камітэт да апошняга часу не аказаў кандыдатам канкрэтных дапамогі ў павышэнні іх агульнаадукацыйнага ўзросту і ў практычнае партыйнае жыццё.

Толькі пачаў партыйны камітэт мяркуючы ўвагу на адукацыйныя школы спецыяльнай падрыхтоўкі для дапамогі кандыдатам у падрыхтоўцы да заліткаў.

Намячам рад практычных мераў прыняцця па ўдасканаленні кандыдатаў партыі ў агульнаадукацыйнае жыццё шляхам дачы ім асобных даручэнняў, чытаў газет і т. д.

ГУРЭВІЧ, сакратар парткома заводу «Чырвоная зорка» (Менск).

Заўвагі кандыдатаў партыі

Далі даручэнне і гэтым абмежаваліся...

У 1933 г. за палітычную неадпаведнасць я быў пераведзены ў члены партыі. Я пачаў пераходзіць да пераходу ў члены партыі. Займаўся ў вечэрнім комуністычным клубе, аднак дапамогі ад парткома не атрымаў. Яны ў гэтым парткомі не зацікавіліся тым, як я вучуся і з якімі цяжкасцямі я сутрапляюся.

Партком даручыў мне рэдагаваць навінавую газету, але і тут мне ніякай дапамогі не аказалі. А ў рабоце і вучобе я часта сутрапляюся з цяжкасцямі.

ПРЭВІЧ, кандыдат партыі партыйнай арганізацыі заводу «Чырвоная зорка».

Прымацэваны не дапамог мне

Я быў адстаўлены. Газет не чытаў. Школу наведаў неагульна і зусім зразумела, што камісія па чыстцы ў 1933 годзе перавяла мяне ў члены партыі. Я пачаў пераходзіць да пераходу ў члены партыі і зараз у кандыдаты школы. Цяжка мне засвоіць матэрыял з-за малапільнасці. Таму ўжо некалькі год вучуся па іспытам, а ўсё застаюся малапільным.

Партком яшчэ ў мінулым годзе прымацэваў да мяне члена партыі Сімоўскага для аказання дапамогі ў вучобе, але Сімоўскі мне не дапамог. А партыйны камітэт не працягнуў выканання сваіх уласных павязаных.

ЗІГЛЕР, кандыдат партыі партыйнай арганізацыі заводу «Чырвоная зорка».

Са спачуваючымі не працуюць

Мяне перавялі ў спачуваючы, як палітычна неспаспелы. Абмялі дапамагчы, але не дапамаглі, — з болей расказвае аб гэтым спачуваючым заводу імя Молатава т. Камінін.

Ці аднаму толькі Камініну не дапамаглі? Не. Такое-ж становішча і з пераведзеным Пінулікам і з іншымі спачуваючымі.

На заводзе налічваецца 15 спачуваючых. Тут уноўвоступіліся і пераведзены. Але з імі ніякай работы не праводзіць.

У 4-м калектыве малявага паха (вароты Зусмаковіч) працуе спачуваючы Калінян. Яна перастала наведваць школу і нішто гэтым не пацікавіўся. Многія спачуваючы зусім не атрымліваюць даручэнняў. Партыйныя школы наведваюць рэдка, таму, што яны вельмі рэдка бываюць. У выніку група спачуваючых зусім не павялічваецца.

МЕРЫС.

Цыганіна двух парткомаў

У 1934 г. пасля гутаркі з сакратаром парткома магілёўскага трыбуліцкага заводу я падаў заяву з рэкамэндацыямі аб прыёме ў групу спачуваючых. Праз некаторы час мяне паслалі на вучобу ў школу прафурху пры ЦПСВ. Партком трыбуліцкага заводу не аформіў мяне, як спачуваючага, і на запытанне парткома школы ніякага аказу не праслаў. Прышлося падаваць у другі раз заяву з рэкамэндацыямі, і ў маі 1936 г. мяне прынялі ў спачуваючы.

Па скажэнні вучобы я вярнуўся на завод. За гэты час змяніўся сакратар парткома, і вось новы сакратар зноў прапанаваў мне падаць заяву аб уступленні ў групу спачуваючых. Даведваюцца аб тым, што я ўжо прыняты парткомом школы прафурху, сакратар паслаў запісанне ў школу прафурху аб вышліцы адпаведных дакументаў аб маім прыёме. На неаднаразовае запытанні заводскай партыйнай арганізацыі партком школы прафурху ніякага аказу не праслаў.

Зараз партком трыбуліцкага заводу, які згубіў мае заяву і рэкамэндацыі аб прыёме мяне ў спачуваючы, прапанаваў мне ў трэці раз падаць заяву з рэкамэндацыямі.

Што мне рабіць? Наўжо з-за такіх нядобрых адносін двух парткомаў у трэці раз падаваць заяву аб уступленні ў групу спачуваючых?

В. Б. ПЯТРОСКІ, кантралёр АТН трыбуліцкага заводу.

Ад парткалегіі КПК

Пастававай парткалегіі пры ўп. КПК па БССР Сініці Калістрат Пракопавіч, член КПК(б)В з 10 кастрычніка 1926 года (партыйны білет № 0860506), старшы дарожны інспектар Бялыніцкага РРБ — за згубу партблета ўзору 1936 г. з ідэнтыфікацыйнага выключэння.

Парткалегія.

Далей тав. Верамейчык адзначыла некаторыя ўдарины і ў мужчын. Сярод іх саміаадукацыйны старшыня Леўчук Сяргей, які прапанаваў будаўнічым бригадам, спецыялістам партыі старшыня Леўчук Іаў і Дзюгу Сяргей, якія так спрытна складоў стаялі сена і заўсёды перавыконвалі норму выпрацоўкі ў 3—4 разы. Падыраў іх імён прыводзіць старшыня калгаса з ліку касцоў, вольніцаў сенаю і т. д.

Вытворчае Барара Верамейчык пераведзена Барара Верамейчык, што жыў ўжо скончана і заўтра ўсе стая пераключыцца на воку сенаю з поля і на малацьбу.

У сям'і бліжэйшай ліні трэба разлічыцца з дзяржавай, — гаворыць яна. — Гэта мы безумоўна зробім.

Дзесяці галасоў папярэджаюць словы старшыні:

— Правільна, выканаем.

— Вось абмалоцім і аладзім лепшае дзяржавай.

Такі прапоўны дзень у калгасе імя Молатава. Такі отыль работы старшыні калгаса — маладой дзяўчыны Барара Федараўны Верамейчык і ўсёх брыгадзіраў гэтага калгаса. Гэта абяспечыла калгасе працу ў барышце з дзяржавай і перавыкананне ўсіх сельскагаспадарчых работ у калгасе.

С. СЕМАШКА.

Калгас імя Молатава, Рэчыцкага раёна.

УСЕНАРОДНАЕ АБМЕРКАВАННЕ ПРАЕКТА КАНСТЫТУЦЫІ СССР

ТОЕ, ЧАГО НЕ МАГЛІ ЗНАІСЦІ БАЦЬКІ...

У выхадны дзень у калгасе «Бяліцкі», Дзяткаўскага раёна абмярковаў праект новай Канстытуцыі. Сход быў шматлюдны. Прышлі ўсе калгаснікі, у тым ліку і тэма, якія праходзіць у сучасны момант перамены збор. Абмеркаванне праходзіла вельмі ажывлена. Вось выступы калгаснік-пераненік Паўлюшкі.

— Па нацыянальнасці я латыш, — гаворыць ён. — Мне асабліва прымае чытаць у праекце новай Канстытуцыі артыкул, дзе гаворыцца аб роўнасці грамадзян Саюза ССР незалежна ад іх нацыянальнасці і расы. Толькі ў нашай краіне, якой кіруе камуністычная партыя, і вядзікі Сталін, правільна вырашаюцца нацыянальнае пытанне. Такага раўнапраўя нацыяў няма ні ў адной капіталістычнай краіне. Фашызм забяўляе прапоўны іх прапоўны.

Народы Саюза ССР развіваюць сваю культуру, нацыянальную ў форме, сацыялістычную па зместу. У нашым калгасе 13 латышскіх сямей. Калгаснікі жылі ў вёсках, культуры і можама. У калгасе ёсць латышская і беларуская нацыянальная школа. Намы дзеці вучацца на сваёй роднай мове.

Чытаючы Канстытуцыю, адчуваеш гонар за сваю нацыю, і хочаш на гэты аднаго: быць верным сынам нашай выдатнай бацькаўшчыны.

Калгаснік Іаў Месцоў робіць гэты заўвагі па паводу праекта. Ён

прапанаваў ў артыкул 13, дзе перададзена саюзная рэспубліка, і якіх складаецца Саюзны Саюз, увесці ў лік саюзных рэспублік Карэлейскую ССР, якая знаходзіцца на мяжы з Фашыскай Фінляндіяй і дабілася вялікіх поспехаў у галіне гаспадарчага і культурнага развіцця.

У газетах, — працягвае тав. Месцоў, — я часта чытаю прапоўны асобных таварышоў аб замене слова «павіннасць» у артыкуле 132 слова «абавязанасць». Лічу, што слова «павіннасць» змяняць не трэба. У артыкуле яна сказана: «Усеагульная ваенная павіннасць з'яўляецца законам». Нельга сказаць «абавязанасць з'яўляецца законам». Ніжэй у гэтым артыкуле пацвярджаецца, што служба ў рабоча-сялянскай Чырвонай арміі прадстаўляе ганаровы абавязанасць грамадзян Саюза ССР.

Шкіман, хваляючым было выступленне калгаснік-пераненіка Раўгуля. Ён пачаў з параўнання свайго жыцця ў калгасе з жыццём бацькі і дзеда.

— Мой дзед утэў з сваёй радзімай — Курляндія. Ён шукаў волі і зямлі. З гэтай мэтай пасля смерці дзеда бацька мой таткаса аб'ехаў усю Расію. Аднак ні дзед, ні бацька не знайшлі таго, чаго шукалі. Яны не маглі знайсці ні зямлі ні волі, бо татка не было ні ў Курляндзіі ні ў Расіі. Гаў яжыло, волю і прыгожае жыццё знайшоў я ў калгасе.

М. ДУБРАВЕЦ.

Дадаткі і заўвагі да праекта Канстытуцыі

Я хачу ўнесці тры прапановы да праекта новай Канстытуцыі.

Першая: у канцы 121 артыкула прапанаваў дадаць: «саветы грамадзянства павінны быць пісьменным».

Другая: артыкул 132 прапанаваў сфармуляваць наступным чынам: «Усеагульная ваенная павіннасць з'яўляецца законам; ваенская служба ў рабоча-сялянскай Чырвонай арміі прадстаўляе вялікі гонар і славу».

Трэцяя: каб на гербе Саюза ССР былі партреты вялікіх праўдзіроў народаў Леніна і Сталіна.

С. М. ЦЕРАШКОУ.

«Звінтоўкай у роках буду абараняць сваю радзіму»

Хопя я і малапільны, але-ж праект Канстытуцыі прачытаў некалькі разоў. Чытаў з вялікім хваляваннем і радасцю. Я-жа не рэвалюцыйны, але ў кожным раўку, у кожным слове праекта адчуваецца сталінінская любоў да прапоўны! Вельмі добра ў нас Канстытуцыя.

У нашай краіне ўсе прапаўдзеныя жанчыны маюць аднолькавае мужчынскае права на прапу, на адпачынак, на культурнае жыццё.

Я, малады калгаснік, ніколі не бацка жылога жандара, уральніка, памешчыка. Чуду мне пра іх даведзены толькі са слоў бацькі. Ён як лянца расказваў, дык аж жудасна становіцца. Чытаючы праект сталінінскай Канстытуцыі, я добра ведаю, каго трэба любіць і каго ненавідзець.

У 133 артыкуле новай Канстытуцыі сказана: «Абарона бацькаўшчыны ёсць свяшчэнны доўг кожнага грамадзяніна Саюза ССР». Я кажуць, але калі патрэбна будзе, разам з мужчынам вазьму звінтоўку і стану на абарону сваёй шчаслівай радзімы.

Надзя Сяргееўна БАРЫСАВЕЦ, калгасніца калгаса імя Сталіна, Слуцкага раёна.

Помімазавода №-снага пална.

Згодна артыкула 127 праекта Канстытуцыі ніхто не можа быць падвергнут арышту інакш, як па пастанове суда або з санкцыі пракурора.

Па май думцы, гэты пункт трэба змяніць. Неабходна прадставіць органам міліцыі права ў выпадку з'яўлення злачынства затрымаваць злачынцу з наступным афармленнем арышту ў органах пракуратуры.

І. ТРЫГАРОВІЧ.

Дзень у калгасе

Раніной, як толькі першыя праменьні сонца абмалілі ў крышталах расы, усе калгаснікі і калгасніцы былі ўжо на нагах. Аліны сцяпаліся на поле жаць і ўбарыць жыта і пшаніцу, другія — глядаць жытэў, трэція пайшлі складваць сена ў стогі.

Кожны яшчэ ўчора ўвечары ведаў, што ён павінен сёння рабіць і тады, прапанаваў разам з сонцам, пайшоў працаваць, не чакаючы паўночных распараджэнняў брыгадзіраў.

Тут, у калгасе імя Молатава, такі ўжо распарадак, што кожны дзень увечары, пачынаючы ад старшыні і брыгадзіраў і канчаючы радзям калгаснікам, кожнаму вядома, дзе і што канкрэтна заўтра трэба рабіць. Такі парадок заведзены вясной гэтага года новым старшынёй Барара Федараўны Верамейчык. Дзякуючы пераведзенай ёй маёй рабоце, сярод калгаснікаў і калгасніц усталася дысцыпліна і з адначасным калгасе вышлі ў перадавыя па раёну.

Правільная арганізацыя працы, разгортванне сацыялістычнае саборнасці забяспечылі поспех уборкі азімых і аравых каласавых у гэтым калгасе — адным з першых па Рэчыцкаму раёну.

Ю. ЛАЗОЎСкі.

Урад узагаарадаў Валерыя Паўлавіча Чкалава ордэнам Леніна.

Майго год пасля гэтага Чкалаў уперта прапанаваў па выпрабаванню новага самалёта. Спаконні і скропне ён заўсёды праходзіў на старцы выдатных палётаў Кокінакі, Шанюкоўскага, Шуточка. Ён даваў ім парад, аглядаў машыны і прыяры прамаўляў. Прыяры развіцця і развіцця і вяртаўся і другам.

... Чкалаў рыхтаваў да палёту настолькі і скропна. І вось ён ляціць, гэты нястомны мужны лётчык. Шчаслівага палёту.

Еўг. РАБЧЫКАУ.

Урад узагаарадаў Валерыя Паўлавіча Чкалава ордэнам Леніна.

Майго год пасля гэтага Чкалаў уперта прапанаваў па выпрабаванню новага самалёта. Спаконні і скропне ён заўсёды праходзіў на старцы выдатных палётаў Кокінакі, Шанюкоўскага, Шуточка. Ён даваў ім парад, аглядаў машыны і прыяры прамаўляў. Прыяры развіцця і развіцця і вяртаўся і другам.

... Чкалаў рыхтаваў да палёту настолькі і скропна. І вось ён ляціць, гэты нястомны мужны лётчык. Шчаслівага палёту.

Еўг. РАБЧЫКАУ.

Урад узагаарадаў Валерыя Паўлавіча Чкалава ордэнам Леніна.

Майго год пасля гэтага Чкалаў уперта прапанаваў па выпрабаванню новага самалёта. Спаконні і скропне ён заўсёды праходзіў на старцы выдатных палётаў Кокінакі, Шанюкоўскага, Шуточка. Ён даваў ім парад, аглядаў машыны і прыяры прамаўляў. Прыяры развіцця і развіцця і вяртаўся і другам.

... Чкалаў рыхтаваў да палёту настолькі і скропна. І вось ён ляціць, гэты нястомны мужны лётчык. Шчаслівага палёту.

Еўг. РАБЧЫКАУ.

Урад узагаарадаў Валерыя Паўлавіча Чкалава ордэнам Леніна.

Майго год пасля гэтага Чкалаў уперта прапанаваў па выпрабаванню новага самалёта. Спаконні і скропне ён заўсёды праходзіў на старцы выдатных палётаў Кокінакі, Шанюкоўскага, Шуточка. Ён даваў ім парад, аглядаў машыны і прыяры прамаўляў. Прыяры развіцця і развіцця і вяртаўся і другам.

... Чкалаў рыхтаваў да палёту настолькі і скропна. І вось ён ляціць, гэты нястомны мужны лётчык. Шчаслівага палёту.

Еўг. РАБЧЫКАУ.

Урад узагаарадаў Валерыя Паўлавіча Чкалава ордэнам Леніна.

Майго год пасля гэтага Чкалаў уперта прапанаваў па выпрабаванню новага самалёта. Спаконні і скропне ён заўсёды праходзіў на старцы выдатных палётаў Кокінакі, Шанюкоўскага, Шуточка. Ён даваў ім парад, аглядаў машыны і прыяры прамаўляў. Прыяры развіцця і развіцця і вяртаўся і другам.

... Чкалаў рыхтаваў да палёту настолькі і скропна. І вось ён ляціць, гэты нястомны мужны лётчык. Шчаслівага палёту.

Еўг. РАБЧЫКАУ.

Урад узагаарадаў Валерыя Паўлавіча Чкалава ордэнам Леніна.

Майго год пасля гэтага Чкалаў уперта прапанаваў па выпрабаванню новага самалёта. Спаконні і скропне ён заўсёды праходзіў на старцы выдатных палётаў Кокінакі, Шанюкоўскага, Шуточка. Ён даваў ім парад, аглядаў машыны і прыяры прамаўляў. Прыяры развіцця і развіцця і вяртаўся і другам.

... Чкалаў рыхтаваў да палёту настолькі і скропна. І вось ён ляціць, гэты нястомны мужны лётчык. Шчаслівага палёту.

Еўг. РАБЧЫКАУ.

Урад узагаарадаў Валерыя Паўлавіча Чкалава ордэнам Леніна.

Майго год пасля гэтага Чкалаў уперта прапанаваў па выпрабаванню новага самалёта. Спаконні і скропне ён заўсёды праходзіў на старцы выдатных палётаў Кокінакі, Шанюкоўскага, Шуточка. Ён даваў ім парад, аглядаў машыны і прыяры прамаўляў. Прыяры развіцця і развіцця і вяртаўся і другам.

... Чкалаў рыхтаваў да палёту настолькі і скропна. І вось ён ляціць, гэты нястомны мужны лётчык. Шчаслівага палёту.

Еўг. РАБЧЫКАУ.

Урад узагаарадаў Валерыя Паўлавіча Чкалава ордэнам Леніна.

Майго год пасля гэтага Чкалаў уперта прапанаваў па выпрабаванню новага самалёта. Спаконні і скропне ён заўсёды праходзіў на старцы выдатных палётаў Кокінакі, Шанюкоўскага, Шуточка. Ён даваў ім парад, аглядаў машыны і прыяры прамаўляў. Прыяры развіцця і развіцця і вяртаўся і другам.

... Чкалаў рыхтаваў да палёту настолькі і скропна. І вось ён ляціць, гэты нястомны мужны лётчык. Шчаслівага палёту.

Еўг. РАБЧЫКАУ.

Урад узагаарадаў Валерыя Паўлавіча Чкалава ордэнам Леніна.

Майго год пасля гэтага Чкалаў уперта прапанаваў па выпрабаванню новага самалёта. Спаконні і скропне ён заўсёды праходзіў на старцы выдатных палётаў Кокінакі, Шанюкоўскага, Шуточка. Ён даваў ім парад, аглядаў машыны і прыяры прамаўляў. Прыяры развіцця і развіцця і вяртаўся і другам.

... Чкалаў рыхтаваў да палёту настолькі і скропна. І вось ён ляціць, гэты нястомны мужны лётчык. Шчаслівага палёту.

Еўг. РАБЧЫКАУ.

Урад узагаарадаў Валерыя Паўлавіча Чкалава ордэнам Леніна.

Майго год пасля гэтага Чкалаў уперта прапанаваў па выпрабаванню новага самалёта. Спаконні і скропне ён заўсёды праходзіў на старцы выдатных палётаў Кокінакі, Шанюкоўскага, Шуточка. Ён даваў ім парад, аглядаў машыны і прыяры прамаўляў. Прыяры развіцця і развіцця і вяртаўся і другам.

... Чкалаў рыхтаваў да палёту настолькі і скропна. І вось ён ляціць, гэты нястомны мужны лётчык. Шчаслівага палёту.

Еўг. РАБЧЫКАУ.

Тав. А. Н. ТУПАЛЕВ (злева) і ўдзельнікі пералёту тт. БЕЛЯКОў, ЧКАЛАў (Байдукоў). Фото Б. ІВАНШКАГА (К. П.).

ТРОЕ АДВАЖНЫХ ВАЛЕРЫЙ ЧКАЛАУ

Калельчык Чкалаў аддаў сына ў чарапашнае рамесленае вучылішча. У 1918 годзе, у пошуках заробку, Валерый стаў судавым кацарам. Летам ён плаваў на вельчарналіцы № 1 і пасажырскай пароходзе «Баян», які вёсць пачаў імя Міхаіла Калініна. У 1919 годзе малады кацар пайшоў добраахвотнікам у Чырвоную армію. Перад гэтым уобачы ён у Горкім гідрасамалёт і з таго часу марыў аб авіяцыі.

Малады Чкалаў дабіўся свайго. Яго прынялі на работу ў майстэрню па рамонту самалётаў. Там ён убачыў самалёты «Маран», «Вуззэн», «Фіран». Знаходзіў вучыць неф-забава стаў майстрам па рамонту і зборцы. Камандаванне адзначыла стараннага маладога чалавека і, дачкаўшыся аб яго асабнай мары— быць лётчыкам, накіравала яго ў 1921 г. з Горкага ў авіяшколу па Мяскові.

Але Чкалаў было мала гадоў. Усяго 171 Гэта перахадзіла яму прыступіць да вучбы. Многа сіл і настойлівасці пакаў Валерый Паўлавіч, каб перакачыць усіх у сваёй прыгоднасці да авіяцыі і дабіцца асабоў пачаць вучыцца на першым курсе гэтагачкай авіяшколы. У канцы сакавіка 1923 года Чкалаў біліска скончыў яе, атрымаўшы званне камандзіра.

У тым-жа годзе Чкалава прынялі ў лётную авіяшколу. З першых палётаў ён выявіў асабывае, якоесьці птушынае чуньне, так неабходнае перахадзіць лётчыкам. Ён разумеў, любіў самалёт, быў смея і адважна. Праз тры тыдні пася пачаць запіткаў Чкалаў лятаў на вучэбным самалёце, а і лістапада яго зачынілі ў Маскоўскую авіяшколу вышэйшага пілатажу.

Прачытаўшы некалькі газет аб палётах амерыканскіх лётчыкаў (з-за рэкламы і заробку) пад мастамі, Чкалаў рашчы прапарыць тое-ж самае, каб даказаць, што і савецкія лётчыкі могуць выконваць самыя цяжкія, самыя нечаканыя нумары ў паветры, прапаруваючы выключнай доўкасці і знаходлівасці.

У гэты час Чкалаў знаходзіўся ў лётнагачкай авіяшколе выхадцаў паў. Малады лётчык пачаўся на

самалёце, зрабіў некалькі кругоў над Невой, прыблізіўся да вады і на поўным газе кінуў пад Грэйкі мост, нават не акрамяючы кабінаю свайго фокера свіновых хваль Невы. Каля Ленінграда на ўзвышшах ёсць дзве сасыны, пра-званыя чкалаўскімі. Майстар пілатажу прыляцеў да гэтага месца на скорасным самалёце. На поўным ходзе раптам ставіў самалёт амаль на бок і... праскальваў паміж дрэ-вамі, стаўшы настолькі блізка ад-но да апаго, што самалёт у зыч-чайным стане ніяк не мог-бы працягнуць паміж імі.

Чкалаў гурбаваў лётнагачкай пэрыччайнымі фігурамі вышэйшага пілатажу, які ён рабіў пад ўра-шэннем Ісаакіёўскага сабора.

Для яго існавала адна спецыяль-насць, якая-б мала ўшаўне заво-лаць яго незвычайна здольнасці лётчыка пілатажніка, — гэта прафесія лётчыка-выпрабаваль-ніка авіяцыйнага заводу. У 1933 го-дзе Чкалаў пайшоў на завод. Праз яго рукі прайшлі вучэбныя, скорас-ныя, цяжкія, спартыўныя, усё ві-ду і назначэнныя самалёты. Завод патрабаваў ад лётчыка ўсебаковага выхавання новых маладзёў. Новыя самалёты трэба было ставіць у са-мемя цяжкае становішча, даваць ім пэлыя перагрузкі, каб вылучыць недахопы і слабыя месцы мта-рыяльнай часткі. Вось тут Чкалаў і знайшоў себе. Ён заваяваў славу аднаго з лепшых лётчыкаў-выпра-бавальнікаў савецкай краіны.

Работа лётчыка-выпрабаваль-ніка складаная і небяспечная. Яна патрабуе не толькі алгаі і бязме-рнай смедаці, але і выдатнага ве-данія тэхнікі, умения пярваза да-следваць машыну ў такіх мінуты, калі звычайным чалавекам аволь-вае разгубленасць і пачынае пль-нець у вачах. Многа разоў Чкалаў здзіўляў сваімі здольнасцямі зна-ных калег па небяспечнай працы ў паветры — Уладзіміра Кокінакі, Юліяна Шанюкоўскага, Уладзіміра Шуточка, Івана Калініна і на-ват героя Савецкага Саюза Грома-ва.

Зімой Чкалаў выпрабавваў новы самалёт. У час фігур вышэйшага пілатажу моцным струменем павет-

ра адарвала наляманую яшчэ пры ўзлёце лыжу. Чкалаў заўважыў ава-рыю. Ён спыніў выпрабаванне, на-блізіўся да зямлі, завярнуў увагу стартвай каманды на паломку і пайшоў на зніжэнне. Ла снегу ён рэзка нахіліў самалёт у бок палы-льчы і, прапуючы рулямі, павяр-нуўся на 180 градусаў... Самалёт застаўся прымы. Другі раз, трапіў-шы ў такое-ж становішча, Чкалаў (лятаўшы на самалёце з кабінаю) пры нападзе на самалёт скроп-стаў горма. Хутка спыніўшыся самалёт крута павярнуўся на адной «назе», страціў хуткасць і спыніў-ся. Знаходзіўшыся на старце мар-шал Саветага Саюза народны ка-місар абароны тав. Варашылаў ап-тадзіраваў лётчыку.

2 мая 1935 года понтральны аэрадром імя Фрунзе наведалі таварыш Сталін і члены партыі і ўрада. На вельчарным полі сталі рады аз-дэных самалётаў. Амаць на два кі-лометры распінаўся шэраг лёт-чыкаў і механікаў. Каля машыны новай канструкцыі асобай групы стаялі лётчыкі-выпрабавальнікі. Сярод іх выдзялялася каранастая постаць Чкалава. Разам з лётчыкам Юліяна Шанюкоўскім ён узяўся ў панетра і паказаў фігуры вышэй-шага пілатажу і скорасныя гонкі.

Таварышу Сталіну прадставілі знацінага лётчыка. Таварыш Сталін падрабозна цікавіўся працай Чка-лава і сказаў, што трэба правядзі-ць больш аспрэжэнняў, берачы себе і ў выпадку крайняй небяспечнасці павінен самалёт і прыгаць з пара-шутам.

Урад узагаарадаў Валерыя Паў-лавіча Чкалава ордэнам Леніна.

Майго год пасля гэтага Чкалаў уперта прапанаваў па выпрабаванню новага самалёта. Спаконні і скропне ён заўсёды праходзіў на старцы выдатных палётаў Кокінакі, Шанюкоўскага, Шуточка. Ён даваў ім парад, аглядаў машыны і прыяры прамаўляў. Прыяры развіцця і развіцця і вяртаўся і другам.

... Чкалаў рыхтаваў да палёту настолькі і скропна. І вось ён ляціць, гэты нястомны мужны лётчык. Шчаслівага палёту.

Еўг. РАБЧЫКАУ.

Урад узагаарадаў Валерыя Паўлавіча Чкалава ордэнам Леніна.

Майго год пасля гэтага Чкалаў уперта прапанаваў па выпрабаванню новага самалёта. Спаконні і скропне ён заўсёды праходзіў на старцы выдатных палётаў Кокінакі, Шанюкоўскага, Шуточка. Ён даваў ім парад, аглядаў машыны і прыяры прамаўляў. Прыяры развіцця і развіцця і вяртаўся і другам.

... Чкалаў рыхтаваў да палёту настолькі і скропна. І вось ён ляціць, гэты нястомны мужны лётчык. Шчаслівага палёту.

Еўг. РАБЧЫКАУ.

Урад узагаарадаў Валерыя Паўлавіча Чкалава ордэнам Леніна.

Майго год пасля гэтага Чкалаў уперта прапанаваў па выпрабаванню новага самалёта. Спаконні і скропне ён заўсёды праходзіў на старцы выдатных палётаў Кокінакі, Шан

ДЗЕ АТРЫМАЦЬ ДАКУМЕНТЫ?

(Пісьмо настаўніцы) У 1932 годзе я скончыла Гомельскі педінстытут і была накіравана ў Ушанскі раён. Пасядаючы туды не змагла. На мой просьба Наркомасветы даў мне публіку ў Аршанскі раён. Дакументы ж маё ў інстытута былі перададзены ў Ушанскі.

КАЗЛОВА.

БЕЗГАСПАДАРЧАСЦЬ У СТАЛОУЦЫ

Сталоўка пры механізацыі дасягнула (вызначна вета) заахвочана ў вядомы ОРС а Пасталоўскага дэспрагаса (Жыткавіцкі раён). Ні загадчык Сталоўкі Клімаў, ні начальнік ОРС а Гельфонд нічога не робяць, каб палепшыць харчаванне рабочых.

АЛЕВІЧ.

ПРАДАЮЦЬ ГІЛЬ

(Пісьмо служачага) Увесь дзень 19 ліпеня магазін № 23 (Менск, Добрапрадочная вуліца) прадаваў гілля сельдзі. Я такаса купіў 500 гр. Ад іх ішоў неспрымемны смурод. Я забяе сельдзі ў сямінаспэцыю. Аналіз паказаў, што сельдзі нягодныя, у іх з'явіліся прадукты гніення—аміяк і серавадарод.

ЛАЗУСКІ.

НЯДБАЙНЫЯ АДНОСІНЫ ДА ПРАЦЫ

(Пісьмо наглядніцы) Рабочы плавнізавода т. Пагарцаў у час працы параніў руку. Паграбавалася неадкладна дапамога. Ён звярнуўся да загадчыка Ротыцкага ўрачбанага пункта (Свацільскі раён) М. Чарнабеева. Алопні не аказалі дапамогі.

НАЛАПІЦІ, КУРАНАУ, ПАГОДЗІЧ

КАНСЕРВАТАРЫ З ЦАГЕЛЬНЫХ ЗАВОДАУ

У пачатку сезона мнося кіраўнікі цагельных заводаў апасаліся, што самым вузкім месцам у выкаранні баявога задання па выпуску 500 мільёнаў штук цэглы з'явіцца недастаткова печная гаспадарка. Іны меркавалі, што з гофманскіх печаў можна знімаць толькі 700—800 штук цэглы з аднаго кубаметра печы па норме. Але ж для таго, каб выканаць план, треба знімаць не менш 900 штук. З другога боку, працаваць па старых нормах азначала: будаваць дзесяткі новых гофманскіх печаў, патраціць сотні тысяч цэглы і дзесяткі тысяч рублёў.

Але ж гэтага рабіць не прышлося. Стаханавы-цагельнікі паказалі правільны шлях і ліквідавалі гэтыя «труднасці». Так, Бякоў (па-гофманскаму № 1) пачаў знімаць 800—900 штук цэглы з кубаметра, малічкіч (цагельня № 5—6) тав. Стрыжанок — 1.000 штук. Не супакойваючыся на гэтых, палышчыкі імкнуліся да яшчэ вышэйшых паказальнікаў.

Стаханавец цагельні № 8 (Менск) тав. Н. Ф. Герасімовіч, разлічыўшы магчымасці 18-камернай гофманскай печы, перайшоў на апад цэглы на два агні, і даў спачатку 1.300 штук, а ў далейшым—1.350 з кубаметра. Зараз ён дае 1.450—1.500 штук. Калі раён за адзін месяц рабілі 2,5—3 кругі ападу і выгрузалі 600—700 тысяч штук цэглы, то зараз Герасімовіч робіць 5—6 кругоў і выгрузае 1.450—1.500 тысяч штук.

Свой вопыт тав. Герасімовіч перадае цагельнікам іншых заводаў. 19 ліпеня на агучным сходзе рабочы і інжынерна-тэхнічныя работнікі менскіх цагельняў Герасімовіч прачытаў лекцыю на тэму «Апад цэглы на два агні». Проста і ўвабна ён паказаў, што апад цэглы на два агні — справа вельмі простая, магчыма і зусім рентабельная. Патрэбна толькі чёткая і акуртаная работа печы і руху агню.

Пераход на два агні павінен быць ажыццэўлены на ўсіх цагельнях. Між тым, ёсць такія цагельні, дзе неспрыяльна адносіцца да новага метаду. Дырэктар цагельні № 10 ў Горках адмовіўся ад ападу на два агні, тлумачычы, што яму, моў, цяжка, немагчыма і наогул... яму гэта не падабаецца. Ёсць рад спецыялістаў і на менскіх цагельнях.

Інжынер Р. Н. КАЦЕЛЬСОН.

НАПЕРАКОР ЗАПРОСАМ СПАЖЫЦА

ТАЛАЧЫНО, 20 ліпеня. (Па тэлефону). Высокае майстэрства мастацкай ткані арцелі «Чырвоны токетіль», яе вышыўка абрусю, суценак, рушнікоў, коўдраў рознакаляровым малюнкам не раз справадалася на выстаўках вышэйшачага мастацтва ў Менску і ў іншых гарадах БССР. Прадукцыю гэтай арцелі вядомі ў многіх гарадах БССР.

Але ў Аршанскім швейпрамазе, якому падначалена гэта арцель, парашылі, што невыгодна гэта справа. Патрэбна вышываць розныя алдоходы, клопатаў багата. Лягчай будзе для саюза, калі арцель будзе вырабляць не 15 аб'ектаў, а якіх-небудзь 2—3. Так раённы кіраўнікі Аршанскага швейпрамаза (Ваекін, Ронкі, Мохаль). На 1936 год гэтай арцелі запланавалі толькі два аб'екты: белыя палатно і дарожныя ляманкі аднаго малюнку. Астатні-ж асартымент, які вырабляла арцель у мінулыя гады, ліквідавалі.

Старшыня арцелі тав. Іерановіч і ўсе члены арцелі не могуць прабіць ірышча з такім становішчам, але бясспына змагацца з упартымі членамі кіравання Аршанскага швейпрамаза.

Арт. ЗАРУБЕЖНЫ.

БАРАЦЬБА СІ СТРАТАМІ—ВАЖНЕЙШАЯ ЗАДАЧА УБОРКІ

На калгасных палях Гомельшчыны. НА ЗДЫМКУ: чыгны газеты ў часе абеднага перапынку. (Калгас імя Леніна, Гомельскага раёна).

СТАХАНАУЦЫ ЖЫВА

КЛІЧАУ. З першых дзён уборкі калгасныя сельгаспадарчыя арцелі «Чырвоны пахар» перавыконвалі дадзеныя нормы выпрацоўкі. Кожная жанчына зжыла за дзень па 0,20—0,25 гектара.

Калгасіца Малішонок Хадора 18 ліпеня ажала 0,66 гектара пры норме 0,10 гектара. Малішонок Аляксей ажала 0,62 гектара, Беляя Хрысціна, Малішонок Арына ажалі па 0,60 гектара, Баградовіч Марыя, Малішонок Наста ажалі па 0,58 гектара. Малішонок Марыя Антоўна, Малішонок Зося ажалі па 0,52 гектара.

Старшыня калгаса М. МАЦІШОНКА.

ПЕРШАЯ КВІТАНЦЫЯ

СІРОЦІНА. Першую квітанцыю на адны аб'екты атрымаў калгас імя Сталіна, Баранскага сельсаведа. Калгас ажаў на пункт Загор'аўна 300 кілограмаў жыта. Зараз разгарнулася масавая малабца. Старшыня калгаса т. Дубно абвясціў да 25 ліпеня поўнаасю выкачаць план адных жыта дзяржаве.

Ю. ПРАЧКІС.

ПАЧАЛАСЯ МАСАВАЯ МАЛАЦЬБА

СВІЦІЦАВІЧЫ. Першым у раёне скончыў уборку калгас «Існа зорка», Стамбурскага сельсаведа. Ажала 271 гектар жыта, 50 гектараў ячменю, 7 гектараў аўса і пераправа 15 гектараў ільну. Па-стаханавецка на уборцы працавалі т. Шуратава, Д. Буліна, Ціганкова, Ціманькова, Г. Прышчэпава і іншыя. Яны замест 0,20 гектара выкачалі па 0,30—0,40 гектара. Зараз у калгасе пачалася масавая малабца. Абмалочана ўжо 32 гектары зерняных.

ФЕШЧАНКА, ЕЗЕРСНІ.

РЭКОРД МАШКОВА

ТАЛАЧЫНО, 21 ліпеня. (Па тэлефону). Ільноцерабыльчык Талачынскі МТС, які працуе на «ВНІЛ-5», Канстанцін Машкоў мала выпрацаваў 20 ліпеня за 10 гадзін выпрацаваў 10 гектараў ільну. Машкоў за гэты дзень заробіў 104 руб. і Малашконіч — 83 руб.

А. ЗАРУБЕЖНЫ.

9 ГЕКТАРАУ ЗА ДЗЕНЬ

ЛЕПЕЛЬ. 21 ліпеня. (Па тэлефону). Ільноцерабыльчык Усевалод Ахухоў 19 ліпеня выпрацаваў за дзень 9 гектараў ільну. Уста ён ужо выпрацаваў 50 гектараў. Ільноцерабыльчык Сяргей Паіскоў за дзень выпрацаваў 7 гектараў.

БРАУКОВІЧ.

АДМОВІЛІСЯ АД ЖНЯРКІ

ЛЮБАЊ. У калгасе імя Леніна былі тры жняркі. Старшыня калгаска Хоміч, каб павялічыць машыны, аддаў яны жнярку калгасу «Звязь». Даве жняркі і да гэтага часу не скончыліся. Ніхто ў калгасе на іх не можа працаваць.

ПРАУДНІКНЕ НЕ ПАКЛАПАЦІСЯ ПАРЫХТАВАЦЬ КАДРЫ.

Хоміч, перадаючы жнярку, кажа: «Навошта нам жаць машынай, калі ў нас і сярпоў хапае».

Калгас «Звязь», якому Хоміч аддаў жнярку, скончыў ужо ўборку жыта на плошчы 135 гектараў і пачынае ажаць хлеба дзяржаве.

ЗАЙЦАУ.

ДАМО ДВА УРАДЖАІ ІЛЬНУ

МЫ, вядома жадныя брыгады Канстанцінава Петра Зварачэна з калгаса «На варпе», Марчонскага сельсаведа, Суражскага раёна, абмеркавалі работу явяна Рыбавой з калгаса імя Чаркова, Мясіслаўскага раёна і рашылі такі вопыт працаваць на нашым полі.

Зямля наша не горшая, чым у мясцінаўцаў, а вопыт работы мы маем дастатковы.

Для таго, каб атрымаць два ўраджаі ільну ў адзін год, мы біром узялі ўчасткі зямлі—адзін у 0,50 гектара, дзе ў гэтым годзе рос дзён, і другі ўчастак—у 0,50 гектара—мы ўзялі з-пад ячменю. Пустазале на гэтых участках ужо склалі і звалі, а глебу ўравалі. Усе плошчы адразу баранавалі і выбралі ўсе пустазале.

МАРЫЯ БАГДАНАВА (звенявала), НАСТЯ КАНСТАНЦІНАВА, МАРЫЯ КАРНЕЕВА, АННА КІРЗЕВА, АННА БАРАНАВА, брыгадзіца калгаса ПЕТР КАНСТАНЦІНАУ.

АДМОВІЛІСЯ АД ЖНЯРКІ

Ворыня ўдзельваў правалі адпачынаць пачаць на гэтым 18—20 сакавіка. Удзельваў ажаць паліць вядома і да іх яны дні два адпачыць. У гэты ўвесьці 3 цэнтнеры суперфасфату. Дзён свая ўраджаі 1935 г.

Накарміваць пасевы будзем гноёвай жывай. Прапону і паліўку будзем рабіць па ўскі час, калі з'явіцца патрэбнасць. Мы ўпэняем, што другі ўраджаі ільну атрымаем не менш 8 цэнтнераў ільноважына з гектара. Зварачэна да раёна, аграпрамоў і спецыялістаў-ільнаводаў за дапамогай.

Можна падаумаць, што гэтых тавараў не было на базе, але факты паказваюць адваротнае. Так, у паасобных раёнах мейса—заныш пукіры на тэрмін ад 8 да 37 дзён, канцэнтрыцы вырабаў—ад 13 да 40 дзён, мела гаспадарча—ад 9 да 49 дзён, махоркі—ад 15 да 44 дзён і т. д. Яна, што калі гэтыя таварыні запасы былі-б раўнямерна размеркаваны паміж раёнамі, сельпо і крамамі, ні аб якіх перабоах у гандлі не было-б і гутаркі.

Пераб'і ў гандлі з'явіліся як рэзультат пераўмярнага размеркавання тавараў паміж райсаюза і крамамі сельпо з-за адсутнасці канкрэтнага кіраўніцтва гэтай справай з боку Беларускага, акургоных саюзаў і райсаюзаў, які вынік адсутнасці манеравання таварам унутры раёнаў.

Іншы горш арганізаван гандляў дзельнамі і крупнымі таварамі. Даставіла ўказаць, што з 463 крам, абследжаных у 11 раёнах і Ступіцкай акрузе не ападала жытня мукі ў 264 крамах, мукі шпалінай—у 97 крамах, і крупных тавараў—у 77 крамах.

Кіраўнікі Беларускага, вядомыя аб тым, што Загор'яно задарма абжэ аджурку жлобных прадуктаў, абжэдавалі павяданнем аб гэтым у Наркомунтргандля БССР і больш не думалі.

Тэхнічная база хлэбпаечыня неадвальнаюча. Яна зусім недастаткова для таго, каб задаволіць попыт насельніцтва на печаны хлеб і хлэба-бульбяны вырабы. У большай ступені няма хлэбапачарняў. У краме Лельчыцкага раёна хлэб возіць з Мозыра за 50—80 кілометраў.

Усе гэтыя агідныя з'явішчы ў гандлі ёсць рэзультат адсутнасці канкрэтнага кіраўніцтва з боку Беларускага, акразаваў і райсаюзаў.

Паставою ЦК ВКП(б) і СНК СССР аб ператварэнні райсаюзаў у асноўнае гаспадарчае звяно ў гандлі на вёсцы, а таксама паставою пленума Камісіі Совецкага Кантролю аб бесперапынным гандлі таварамі шырокага спажывання сям'яў-кааперацый БССР і Беларускага не выконваецца.

М. ЯКАУЛЁУ.

ШКОДНАЯ ПРАКТЫКА У ГРЭСКІМ РАЁНЕ

ГРЭСК. (Па тэлефону). На працягу 4 дзён у калгасе «Пігант» працую камбайны. За гэты час убрана 28 гектараў жыта. Але калгас да ўборкі не падрыхтаваўся. Камбайны вышлі на поле, а зернашумкі не скончылі, самага з поля не звазілі. Старшыня калгаса Юр'евіч адмовіўся звазіць салому, а ажагаў конохам браць не і скарыстоўвалі на палесі. Сазома ваджэцца на полі, зборніцы ветрам. За ўвесь час убранні ні разу не аграбалі калгасоў, а іх на зямлі мого.

Не ваджэцца барацьба са стратамі і ў іншых калгасох. У калгасе «16 парт'яда», «Чырвоны барыш» ажага больш 90 гектараў. Калгасоў ажагаць не думалі. Фэрава-ўладжэлі не прыстасавалі. Тут мяркуюць збор калгасоў арганізаваць пасля ўборкі. Такое-ж становішча і ў брыгадзе Мельскага з калгаса імя Кірава.

Аб усіх гэтых фактах вядомы і ў райаа і ў МТС, але ніхто не пачынае арганізаваць людзей на ўборцы. МТС мае тры ільноцерабыльчыкі «ВНІЛ-5», але ўчасткі для іх яшчэ не ааджэдалі.

У калгасе «Новы шлях» (старшыня калгаса Даравіч), а таксама ў калгасе імя Чарыкова, каб скарыставаць работу ільноцерабыльчыкаў, адвалі для іх самыя горшыя, засмечаныя ўчасткі. Машыны, вядома, на такіх участках працаваць не магла, тады старшыні гэтых калгасоў прагналі ільноцерабыльчыкаў.

Усе гэтыя абурочныя факты праходзяць міма МТС і ле дырэктара тав. Фёларова.

КУЧАР.

ЯК БЕЛКАПСАЮЗ КІРУЕ ГАНДЛЁВАМ СЕТКАМ

Пленум Камісіі Совецкага Кантроля прышоў, што гандляў таварамі шырокага спажывання ў вёсцы сям'яў-кааперацый БССР пачаўся неадвальнаюча. Гэта суровая апава павіна была ўварушыць кіраўнікоў усіх звеняў сям'яў-кааперацый БССР ад Беларускага да сельпо, сельгаса, крамы, і прымушці іх па-новаму вёсці гандляўную работу. На справе-ж гэтага не аджэдалі.

У многіх сельскіх крамах да гэтага часу няма ў продажу такіх неабходных прадуктаў, як пукар, соль, махорка, запалкі, мела гаспадарчае, канцэнтрыцы вырабы, мела туалетнае і інш.

У тэрвэн было абследвана 468 крам. Аказалася, што ў 286 крамах няма ў продажу многіх зусім неабходных тавараў. У гэтым ліку адсутчэў пукар, соль, махорка, канцэнтрыцы вырабы, мела гаспадарчае і інш.

У гэтую краме леджэпінскага сельпо, Дрыбінскага раёна (старшыня райсаюза т. Усестухіна) ў продажу не было пукеры паску, соай, запалкаў, махоркі, канцэнтрыцы вырабаў і мела туалетнага. Краме гэта часта былі зачынены, тавары ў ёй у беспарадку, у апачынаваным становішчы.

Можна падаумаць, што гэтых тавараў не было на базе, але факты паказваюць адваротнае. Так, у паасобных раёнах мейса—заныш пукіры на тэрмін ад 8 да 37 дзён, канцэнтрыцы вырабаў—ад 13 да 40 дзён, мела гаспадарча—ад 9 да 49 дзён, махоркі—ад 15 да 44 дзён і т. д. Яна, што калі гэтыя таварыні запасы былі-б раўнямерна размеркаваны паміж раёнамі, сельпо і крамамі, ні аб якіх перабоах у гандлі не было-б і гутаркі.

Пераб'і ў гандлі з'явіліся як рэзультат пераўмярнага размеркавання тавараў паміж райсаюза і крамамі сельпо з-за адсутнасці канкрэтнага кіраўніцтва гэтай справай з боку Беларускага, акургоных саюзаў і райсаюзаў, які вынік адсутнасці манеравання таварам унутры раёнаў.

Іншы горш арганізаван гандляў дзельнамі і крупнымі таварамі. Даставіла ўказаць, што з 463 крам, абследжаных у 11 раёнах і Ступіцкай акрузе не ападала жытня мукі ў 264 крамах, мукі шпалінай—у 97 крамах, і крупных тавараў—у 77 крамах.

Кіраўнікі Беларускага, вядомыя аб тым, што Загор'яно задарма абжэ аджурку жлобных прадуктаў, абжэдавалі павяданнем аб гэтым у Наркомунтргандля БССР і больш не думалі.

Тэхнічная база хлэбпаечыня неадвальнаюча. Яна зусім недастаткова для таго, каб задаволіць попыт насельніцтва на печаны хлеб і хлэба-бульбяны вырабы. У большай ступені няма хлэбапачарняў. У краме Лельчыцкага раёна хлэб возіць з Мозыра за 50—80 кілометраў.

Усе гэтыя агідныя з'явішчы ў гандлі ёсць рэзультат адсутнасці канкрэтнага кіраўніцтва з боку Беларускага, акразаваў і райсаюзаў.

Паставою ЦК ВКП(б) і СНК СССР аб ператварэнні райсаюзаў у асноўнае гаспадарчае звяно ў гандлі на вёсцы, а таксама паставою пленума Камісіі Совецкага Кантролю аб бесперапынным гандлі таварамі шырокага спажывання сям'яў-кааперацый БССР і Беларускага не выконваецца.

М. ЯКАУЛЁУ.

КАНСТЫТУЦЫЯ ФАШЫСЦКА ІТАЛІ

Да ўстапаўнення фашысцкага рэжыму ў Італі існавала канстытуцыя пад назвай «Статут італьянскага караляўства», уведзена яна ў 1848 г. (спачатку ў каралеўстве Сардынскі—Пемонне, а з 1861 г. ва ўсёй злучанай Італі). Формальна гэты статут не адменен і на гэты дзень, а на справе, аднак, ад яго застаўся ніштога. Фашысты, які гэта адбывалі і ў Германіі, не стварылі новай паліснай канстытуцыі, і выдалі рад законаў па асноўных пытаннях грамадскага і дзяржаўнага ладу краіны. Гэтыя законы прадстаўляюць сабой толькі формальнае да вядомай ступені афармленне і ізаагучную маскіроўку тэарэтычнай, зварнай дымтатуры найбольш рэакцыйных, імперыялістычных і шавіністычных элементаў італьянскага капітала.

Асноўным законам, які пачаў фашысцкай Італі, з'яўляецца «заак аб абароне дзяржавы», абжэкаваны 29 лістапада 1926 года. Ён быў выдан у разгары разнаўзнага контррэвалюцыйнага тэоры, правядзена італьянскім фашызмам. Гэты закон павінен быў стварыць «заакныя» асновы для бясцэннага распаўсюду па ўсім рэвалюцыйным элементам краіны. Ён павінен служыць таксама для запалоахыня тых прапунчых, якія, не павернушы фашызму апунацтва або вызвалішы фашызма ад яго, настрыены супроць фашызма рэжыму і гатовы змагацца супроць яго.

Артуклы першы і другі гэтага

ісправалі замах на Мусаліні, каб стварыць сабе повал для абароны ўсіх палітычных партый апрача фашысцкай (праз 6 з большым год, 27 з'югата 1933 года германскія фашысты для таго, каб «правадзіць» на выхад масага падрыхтаваныя крывавае распаўсюду з комуністамі, напалілі рэйхстаг, абіраў наваачыны ў гэтым комуністаў «Метадалогія»/фашысцкіх прывацатараў наогул не праал) «Заак аб абароне дзяржавы» за аднаўленне забароненых партый або за адзін толькі факт узвешу ў іх, вымачае накарэнне турмой ад трох да дзесяці год.

Разгук фашысцкага тэоры, асабліва ў 1925 і 1926 г., прывёў да масавай палітычнай эміграцыі, да ўжывання заграўны вядзій колькасці рэвалюцыйных рабочых і інтэлігентнаў з Італі. Паказанні і свечданы жыццёвых людзей — абяр фашысцкіх зварстаў, аразумела, у вельмі малой ступені ўзнімаў «практыка» фашысцкага ўрада заграўны. Фашысты завочна прыгаварылі рэвалюцыйных эмігрантаў да пакарэннага смерці і катары. Але гэтыя яны, натуральна, не абжэкавалі: насамым забойным і правакатары знаходзілі фашысцкія афарты і заграўнікі. З другога боку, неабходна было прыняць меры, каб чуткі аб «практыка» фашысцкага рэжыму не праскалі заграўны. Гэтыя меры — звычайна фашысцкі; турма тэрмінам ад пяці да пятнаццаці год за распаўсюджванне «хуліганскіх» «перапавялічаных» аб «стандэцыйных вестях або чутках» (пята артыкула «заакна аб абароне дзяржавы»).

Заакны італьянскага фашызма абжэ зусім знішчылі апаўсюду буржуазную савабоку друку ў Італі.

Дэгалінай з'яўляецца толькі фашысцкая прэса, якая прапагандае афіцыйнае фашысцкае ідэі і доктрыну, г. значыць самае бесспрымемнае дамагаючае апунацтва прапунчых.

Фашысты поўнаасю ліквідавалі элементы буржуазнай дэмакратыі, якая мела месца ў дзяржаўным ладу манархічнай Італі. Знішчаны фашысцкія парламентарызм. Формальна парламент не ліквідавалі, але ён ператворан у чыста-дэкаратыўную ўстававу, якая не іграе ніякай ролі ў дзяржаўным кіраўніцтве.

Радкія пасяляўніцы парламента праджаўляюць зусім вядома і сваім наменным «адзнаўшым» свечданы толькі аб тым, што штаб фашысцкай партыі старанна паабараў, назначыў інтэлігентнаў з ліку прывацатых рэвалюцыйных рабочых і інтэлігентнаў з Італі. Паказанні і свечданы жыццёвых людзей — абяр фашысцкіх зварстаў, аразумела, у вельмі малой ступені ўзнімаў «практыка» фашысцкага ўрада заграўны. Фашысты завочна прыгаварылі рэвалюцыйных эмігрантаў да пакарэннага смерці і катары. Але гэтыя яны, натуральна, не абжэкавалі: насамым забойным і правакатары знаходзілі фашысцкія афарты і заграўнікі. З другога боку, неабходна было прыняць меры, каб чуткі аб «практыка» фашысцкага рэжыму не праскалі заграўны. Гэтыя меры — звычайна фашысцкі; турма тэрмінам ад пяці да пятнаццаці год за распаўсюджванне «хуліганскіх» «перапавялічаных» аб «стандэцыйных вестях або чутках» (пята артыкула «заакна аб абароне дзяржавы»).

Заакны італьянскага фашызма абжэ зусім знішчылі апаўсюду буржуазную савабоку друку ў Італі.

